

Esztergomi Lapok.

SZERKESZTŐSÉG:
SZÉCHENYI-TÉR (SZERENCSÉS-féle HÁZ.)

HOVA A LAP SZELLEMI ÉS ANYAGI RÉSZÉT
— ILLETŐ KÖZLEMÉNYEK KÜLDENDŐK. —

→ KÉZIRATOK NEM ADATNAK VISSZA. ←

Megjelenik minden vasárnap es csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre — — — — 12 K. Fél évre — — — — 6 K.
Negyed évre — — — — 3 K. EGYES SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

KIADÓHIVATAL:

(SZÉCHENYI-TÉR SZERENCSÉS-féle HÁZ.)
HOVA AZ ELŐFIZETÉSI PÉNZEK KÜLDENDŐK.

HIRDETÉSEK

ÉS NYILTÉRI KÖZLEMÉNYEK A KIADÓHIVATALBAN
VÉTETNEK FEL.

Közjövödelmeink

II.

Kell-e bizonyítanunk, hogy e nagy feladatok megoldására a mi mostani fejletlen közigazgatási szervezetünk képtelen? De ha képes volna is rá, honnan vegye a szükséges költségeket? Melyik helyi szervezet és honnan teremtsen azokat elő? A financialiter agyonnyomorgatott, gúzsba kötött vármegyék, vagy a pótdókkal tulterhelt városok és községek? Vagy pedig fűzzünk mindent állami pórázra és teremtsünk egy óriási, merev és lelketlen bürokráciát, mely csak aktákkal és számokkal dolgozik, de az élet bajjai és követelményei iránt érzéke nincs.

Amikor tehát arról van szó, hogy egész közigazgatásunkat át kell alakítanunk akként, hogy az a humanizmus, a kultúra és a szociális haladás szolgálatába álljon, akkor mindezek előtt anyagi eszközökről kell gondoskodni, amelyek a közigazgatási szervezet hordozóit, az államot, a vármegyéket, a városokat és községeket képesítik a feladatok megoldására. Új jövedelmi forrásokról kell gondoskodni, de amelyek nem terhelik a közlakosságot. Ebből következik, hogy e források közé úgy az egyenes, mint a követett adók szedését alig számíthatjuk, legfeljebb ott, hol egyes, a megadóztatás alól ügyesen és ravaszul elbujt jövedelmek felkuttatásokról van szó.

Ellenben vannak olyan jövedelmi források, amelyek igen alkalmasak arra, hogy a köztevékenység útján forrassanak föl és kezeltesse nek. Idetartozik elsősorban a hitelügyek el látása is ezzel kapcsolatban a közlakosság megtakarításainak kezelése. Mi áll annak útján, hogy megyéink, városaink és községeink megyei, városi és községi takarékpénztárakat állítsanak föl? Miért ne kezelhetné azokat a helyi hatóságok szervezete éppen olyan jól, mint a részvénytársaságok szervezete? Miért ne élvezhetnének ezek éppen olyan, sőt nagyobb bizalmat, amikor a közönség tudná azt, hogy azok rendes kezelésére a felsőbb hatóságok felügyeletet gyakorolnak és hogy a betétekért maga az illető erkölcsi testület szavatosságot vállal?

De a különböző üzemek egész sora kínálkozik arra, hogy megfelelő kezelés mellett a közjövödelmeket gyarapítsa. A biztosítási ügy a korcsamajog gyakorlása, gabonarakarok ál-

litási, a világítási üzem, sőt sok tekintetben a közlakosság fogyasztásának szabályozása mind olyan, amelylyel nemcsak a közjövödelmek forrását lehet bővíteni, de igen sok visszaélés forrását is el lehet dugni. Budapest fővárost a viszonyok kényszere ösztökéli arra, hogy kenyérgyárnak hatósági mézárshékek és más ilyen intézménynek eszméjével foglalkozzék. A törvényhozás és a kormány föladata lenne, hogy ami itt a fővárosban ötletszerűen kapcsolódva történik, azt az egész országra nézve szervesen öntudatosan kiterjessze, illetőleg arra a kellő impulzust megadja.

Hogy önzetlen, okos gazdasági köztevékenységgel mekkora eredményt lehet elérni, arra éppen a mi történelmünk mutat egy igen szép példát: Szapolyai János királynak főminisztere a zseniális Fráter György, azokban a nehéz időkben azzal tartotta rendben az ország financiáit, hogy a gabona és borkereskedelmet a kincstár kezébe vette. És azokban az időkben egyetlen egy ország kincstára sem volt olyan jó karban, mint a magyar. Természetesen ez ma nem lehetséges, de igenis lehetséges az, hogy a gazdasági tevékenységek egész sorozata, amelyeket közérővel el lehet látni, talán jobban mint magán tevékenységgel, a köz javára fordíttassék és ezáltal a közszervezet képes legyen a korszellem által parancsolt nagy humanitás feladatának megfelelni.

E föladatok egy részét, amint mondtuk az állam kénytelen lesz a helyi hatóságoknak átengedni. Új vér, új élet ömlik ezzel meglehetősen elsorvadt helyi automóniánk petyhüdt szervezetébe. De ezzel az államra az a kötelesség is hárul, hogy a közjövödelmeket ne foglalja le mind önmagának, hanem engedje át azok egy részét a helyhatósági szervezeteknek. A jog és hatáskörök merev centralizációjánál talán még veszedelmesebb az anyagi erők centralizációja, mely a tagokat vérben szegényekké teszi és elgyöngíti. Ez történt minálunk és ezért nem tud a helyi közigazgatás a maga nagy föladatainak megfelelni. És ezért kell ezentul az ellenkezőnek történni.

(Vége.)

Tanulságok

Pécs város közigazgatásából.
Hogy van ott, mint van nálunk?

Írta: SINKA EERENCZ.

III.

Egy város önkormányzati és közigazgatási feladatát csak oly rendszeres gazdálkodás által oldhatja meg, mely a város rendelkezésére álló erőforrásokat céltudatos tevékenységgel tudja kihasználni. Ezért tartom én a gazdasági és pénzügyi tanácsosi állást egyaránt fontosnak. Mindkét állásban lévők, mint a közbizalomnak letéteményesei, a város háztartása körül a legbeesebb tevékenységet fejthetik ki. Sőt a pénzügyi tanácsos működése még sokkal sikeresebb lehet, mint a gazdasági tanácsosé, mert emennél a gazdálkodás eredménye számos tényező közrehatása és befolyása alatt áll, míg annál a törvényszerűen megállapított adó és egyéb tartozások, behajtásra váró kész produktumokként állanak a háztartás rendelkezésére. Az államnak is, amely pedig a kincstári javak egész sokaságával rendelkezik, nincs bővebb, természetesebb és általánosabb bevételi forrása, mint az adó.

A pénzügyi tanácsos szintén gazdálkodásra lévén hivatva, a város adó- és pénzügyeinek igazgatása és intézése mellett, összes tevékenységének a pénz törvényes megszerzésére kell irányulnia. Voltaképen ő is vagyongazdálkodó; nem kell tehát bővebben fejtegetni: miért nem egyesíthető ez állás a számvevői állással, mint némelyek elgondolják.

A számvevő hivatása egészen más, mint a pénzügyi tanácsosé. Ez pénzvagyont kezel, az ellenőrzi; az egyik megszerzi, a másik számonkéri. A számvevő legtermészetesebb és egyedüli hivatása a gazdaság vitelének független ellenőrzése, a számvitel szabályai szerint. Nem helyes dolog tehát, hogy a számvevő a fogyasztási adóhivatal vezetője, holott annak csupán ellenőrzője, számonkérője lehetne. Sőt az is kifogás alá eshet, hogy a vagyongazdálkodásokról és megrendelésekről szóló különféle számlák a számvevőségnél nyújthatnak be, ha mindjárt egyszerűsítés szempontjából is.

Szívesen tárgyalt téma mostanában a városnál a számvitel reformjának és a pénztárak egyesítésének kérdése. Vajjon miben áll ez?

Midőn a városnál a számvitel reformjáról és a pénztárak egyesítéséről van szó, a kérdések tárgyalásánál csupán a célszerűség szempontja lehet irányadó. A városnál divó mai számviteli rendszer, ugyanis, régi elavult keretekben mozog, mely az államszámvitel szabályai szerint berendezkedett más modern városok számvitelével nem tart lépést, tehát az sem korszerűnek, sem célszerűnek nem mondható. Hogy a mai rendszer mellett mégis kellő eredményt lehet elérni, az esakis az egyes hivatalok viselőinek az érdeme, kik abba sok munkával életet tudnak önteni.

A város számtartásának menete, épp úgy, mint az állam számvitelénél, egyes mozzanatokból áll. Gerinczét a költségvetés alkotja, mely a vá-

ros gazdaságának egy év alatt előreláthatólag felmerülő összes szükségleteit és azok összes fedezetét meghatározott rendszerben öleli fel. A költségvetés tényleges végrehajtása az utalványozással kezdődik, mely nem egyéb, mint az egyes vagyontárgyak foganatosításának elrendelése az előirányzat keretén belül. Hogy ezen vagyontárgyak ügy minőségileg, mint mennyiségileg a költségvetés rendelkezéseinek megfelelően, erre való az a beható megvizsgálás, amit közigazgatási számfejtésnek mondunk. A gazdaság célirányos viteléhez folytonos tájékozódás szükséges, e célból a vagyontárgyakat úgy minőségileg, mint mennyiségileg célszerű csoportosításban és áttekinthető módon nyilvántartjuk és előre feljegyezzük; erre szolgál a könyvvezetés és előírás. Mielőtt a pénztárhoz érkezett és már főkönyvileg előírt utalvány foganatosították, a fizetési okmányok előzetesen még pénztári számfejtést is igényelnek. Csak azután kerülnek a pénztárnokhoz a vagyontárgyak foganatosítása végett. Ezzel egyidejűleg történik a vagyontárgyak időrendi feljegyzése, vagyis a bevételnek és kiadásnak naplózása. Ezt követi a napló-bírálat, vagyis az elrendelt és tényleg foganatosított vagyontárgyak számszerű és érdemleges felülvizsgálása. Majd a könyvelés következik, vagyis a vagyontárgyak lerovási adatainak könyvi bejegyzése a már megírt naplók alapján. Hátra van még a könyvek számlalapjainak lezárása, végül azok alapján a város egy évi gazdaságviteléről összeállított zárószámadás.

Mindezen munkák nagyrészt most a pénztárak végezik, nem is említve a felek kezei között levő fizetési könyvecskék kiállítását, előírását és számfejtését, amiket szintén a pénztárak teljesítenek.

Az államszámvitelnek megfelelő helyes számvitel szerint a fenti munkák nagyrészt a számvétségnek kellene végezni. Ott kellene vezetni nemcsak a gazdaság egész kezelését felölelő számadási főkönyveket, hanem a személyi járandóságok számvétség-főkönyvét, a törvénykönyvet, a pénztári főkönyvet, a letéti főkönyvet, a kórházi pénztári főkönyvet, stb. és az anyagkezelésre nézve az anyagfőkönyvet, melyek egyrésze nálunk még bevezetve sincs. Arra nézve, hogy a költségvetésileg megállapított összegből áll-e még és mennyi rendelkezésre, a számvétség vezet ugyan hitelnyilvántartásokat az utalványok alapján, de az új rendszerrel, az eredeti főkönyvek vezetése mellett, mindezek feleslegesekké válnának.

Az új rendszer mellett a pénztár nem lenne egyéb vagyontárgyát foganatosító hivatalnál, és erre a célra elegendő lenne egy pénztár is. Bár a két pénztár egyesítése személyzet apasztás látszatával bir is, a változás után a jelenlegi munkásokra szükség leend, tehát a reform költségmegtakarítással nem járna.

Pécssett a város számvitelle modern alapokon van berendezve. A számvétség áll a főszámvétségből, öt számvétségből és egy napidíjából. Az adószámviteli osztály (városi adóhivatal) áll a számvétségből, öt számvétségből, a behajtási osztály vezetőjéből, a földadónyilvántartóból, négy negyed-mesterből, két segédnegyedmesterből és nagyszámú napidíjából részint a számvitelnél, részint a behajtásnál alkalmazva.

Pécs városának csak egy egységes pénztára van, az látja el a házipénztár, alapítványi pénztár, gyámpénztár, adó-alap, adópénztár, letéti, idegen pénzek, stb. kezelését. Személyzete csupán a pénztárnokból, ellenőrből és egy naplózótisztból áll, kik az egész forgalmat 58 naplóval bonyolítják le. Ezek közül az adónaplókat az adószámviteli osztály, a többi az ellenőr és naplózótiszt vezetik. A pénztárnok egy kézijegyzéket (strazza) vezet, mely a főnaplót (forgalmi naplót) helyettesíti. Könyveket, nyilvántartásokat a pénztár nem vezet, jelentéseket nem tesz, csakis naplózással foglalkozik és arról naplószerűleg számol el. A hónap végén beküldi az okmányolt naplót a

számvevőségnek, és azontúl semmi gondja, mert a többi mind a számvétség dolga.

Igaz, hogy a fogyasztási adók, közzétvám és helypénz kezelésére és beszedésére ott külön jövedelmi-hivatal van, de azt is be akarják olvasztani a főpénztárba, dacára, hogy a napibevételek most is naponként beszállítják. A fogyasztási adók beszedésével egy pénzkészlet biznának meg. Pénzkezeléssel egyébként, szükség esetén, az ellenőr is foglalkozik; pl. minden hó 25-én 5 fizeti a 370-400 segélyre szorulókat, kik között mintegy 4000 koronát oszt szét. A napszámok fizetése, a szombati hetivásárra való tekintetből, péntek este történik. Ezt is felváltva hol a pénztárnok, hol az ellenőr teljesíti, a már előzőleg előírt napszámjegyzéket benyújtó hivatal egy-egy képviselője jelenlétében. Felek számára hivatal ott is csak délig van; délután zárlattal és naplószereléssel foglalkoznak.

Ilyenformán működnek nálunk is az egységes pénztár.

Bármennyire kívánatos volna is a városnál a számvitel reformja, ezidőszerint, alkalmas hivatali helyiségek hiánya miatt, az kivihetetlen. Megkivánatik, ugyanis, hogy a számvétség, adóügyi osztály és az egységes pénztár, lehetőleg közös folyószóval összekötött, egy épületrészben nyerjenek elhelyezést. Az összes érdekeltek egyazon dolog miatt egy a számvétségben, illetve adóügyi osztályban, mint a pénztárban meg kell fordulniok. Széthelyezett hivatali helyiségek mellett ezt csak zaklatásnak vennék, és ugyancsak áldanak az „új rendet.”

Ezekben adtam elő a város gazdaságára és számvitelére vonatkozó főbb észrevételeimet, Pécs város közigazgatása nyomán. Ha sikerült egyes kérdést jobban megvilágítanom, csak a közérdeknek tettem vele szolgálatot.

Titkár.

Monológ.

Nos, igen, én vagyok az az ember, akinek mindnap átlag huszszor-huszonkét-szer szemébe mondják, hogy számár... A legérdekesebb a dologban, hogy nem is vagyok számár. Becsületekre. Be is tudom bizonyítani. Én ebben a tekintetben egész objektív itélek. Fölteszem a kérdést: hát számár az, aki minden kvalifikáció és protekció nélkül tisztességes társadalmi állást tud magának teremteni? Mert nekem nyolcezer forint fizetésem van, s teljes ellátásom. Ismétlem, ahogy itt látnak, én nem végeztem semmit. Abszolúte semmit. Az iskolában úgy buktam meg ahogy akartam. Az egyszerű, józan eszemet nem terheli semmi fölösleges tudás elmélet. Magunk közt szólva, én még ortográfiát sem tudok... Becsületekre!

És mégis azt mondják, hogy én számár vagyok. Az emberek oly könnyelműen, oly lelkiismeretlenül itélek... (Szünet.) Néha órákig elgondolkozom az én ugynevezett számárságomon. Érdekel, izgat. Megállapítottam, hogy az én számárságom semmi esetre sem biológiai eredetű. Öseim, mint minden tisztességes úriembernek az ősei, lehetnek majmok, de semmi esetre sem szamarak. Az én speciális számárságom súlypontja külső körülményekben keresendő. Titkár vagyok... Ez az (sójajt.) Az élet tele van titkokkal és titkárokkal... A titkokat nem lehet megfejteni, de a titkárokat össze lehet számarazni. Ez az én esetem.

Gróf Repedessy Fodor titkára vagyok. Ugynevezett magántitkára. Ez a legtitkosabb titkári állás. Titkosabb, mint a női sziv mélyén szunnyado szenvedély, titkosabb, mint az élet végső célja, s legalább is oly titkos, mint a halk lombsuttogás, midőn a nyári éj sötét palástja stb. stb. stb.

Négy év óta vagyok titkára a grófnak, de még titkot nem bíztam rá. Azt hiszem nincs is titka. Ez az ember még a feleségét sem csalja meg... Becsületekre! Nem mintha nem volna hajlandósága rá, de fukar, iszonyúan fukar, minden garast a fogához ver... Teringgett én az ő helyzetében... Miket tudnék én az ő helyzetében... Micsoda rekordokat. És ő mondja,

hogy én vagyok a számár... Igazán nevetésséges!

Emlékszem az első esetre. Szép kis eset volt. A gróf tajtékzó dühvel rontott hozzám... Azt hittem egy benzines motor tévedt a szobámba. Ugy gesztikulált, mint egy megbesztett gorilla.

— Titkár ur, — kiáltotta, — azzal az aszszonnyal nem lehet kitartani. Érti, nem lehet. Csak az imént, ebben a pereben etruszk vázákat vagdosott a fejemhez. Ön tudja, hogy mi egy etruszk váza.

— Igen mondtam, már félttem, hogy megékszaminál, s belesülök.

De ő folytatta:

— Még ma keres egy ügyvédet, de olyat, aki specialista válópörökben. Elválok, mert ami sok, az sok. Nekem nincsenek fölösleges etruszk vázám.

Alig kötöttem meg a nyakkendőmet, amikor a grófné hivatott. A grófné elhízott, vérmes asszony, dupla tokával. De a temperamentuma nyugodt, a hangja cérnavékony.

— Titkár ur, egy fogas ügyvédre van szükségem, olyanra, aki a válópörökért ért. Elválok a gróftól. Utálom azt az ember... Már az sem okoz igazi gyönyört, ha valamit a fejéhez vágok. Uram szerezzen estig egy jó ügyvédet.

Megebédelttem és mentem. Hová? A kávéházba. Ott a címtárból kiírtam két ügyvédnek a címét, és karambolozni kezdtem. Este hatkor lihegve rontottam be a gróf dolgozó szobájába.

A lihegéssel jelezni akartam, hogy mennyit lóttam. Ez olyan apró cselofogás. Azt hiszem, minden titkár használja... Nos, képzelhetik, hogy elállt szemem-szám... A grófné ott ült a gróf mellett. Cirogatta...

— Ah! — kiáltottam, de ezt a kiáltást elnyelte a gróf hangjának csatazaja.

— Menjen, maga számár... Nem hívtam. Én vagyok a számár... Tetszik érteni, én... Azt hiszem, kettőnk között kedves gróf úr...

Különben a gróf másnap magyarázatot adott. — Tudja, nem akarok ekszperimentálni. Az olyasmi újabb kiadásokkal jár... A grófné nem szép, nem kedves, de bizony takarékosági tekintetek...

Ilyen ember a gróf... És ez az ember szamaraz össze engem naponta átlag huszszor-huszonkét-szer! Most már föl se veszem. Tudom, hogy hozzátartozik az állásához, mint a kardbojt a katonához... Lényelem... Nem a kardbojtot, hanem a szamarat. Nincs arról senkinek fogalma, hogyan megtanultam én nyelni.

A legnagyobb gorombaságokat úgy nyelem le, mint a cápa a verebet. A titkárság tulajdonképpen nem más, mint a nyelés művészete.

Eppen ma reggel tapasztaltam magamon. A gróf benyit a könyvtári szobába... engem keres... nem vette észre, hogy a fülkében állok. Dühösen kiáltja.

— Hol van az a számár?

Én a legnagyobb flegmával megszólalok:

— Itt vagyok gróf ur.

— Ah, jó reggelt!

Mintha semmimem történt volna. Ez a nyelés művészete. Hám, hám...

A két grófi sarjadékról még nem is szóltam. A grófnak ugyanis egy fia és egy leánya.

Érdekes pár, mutogatni lehetne őket. A fiatal gróf az Arisztid, messzebb esett az alfafától mint Makó Jerikótól. Könnyelmű, pazarló, aki minden reggel azzal a nyájas kérdéssel állít be hozzám, hogy hogy lehetne az öregtől valamit pumpolni? Ha nem tudok valamit kieszelni, leszamaraz, s egy operetmelódiát dudolva a mamát zsarolja meg.

Különben nem érdemes róla beszélni. Hálátlan, perfid jellem... Egyszer egy kis leánnyal látott sétálni, akinek sokat udvaroltam. Gyönyörű írása van, tudniillik gépirónó. Arisztid gróf tudakolni kezdte tőlem, hogy ki az a bájos teremtés?

— Gróf ur, — mondtam, — a menyasszonyom...

— Gratulálok, annál jobb.

Kiesiklandozta tőlem, hogy mi a neve s hogy hol lakik. Én gyanútlanul átadtam neki az adreszt, s másnap már vele láttam kocsikázni... Hát nem alávalóság ez? De ez még semmi... Én szemrehányást teszek neki, hogy menyasszonyomnak oly feltűnően udvarol...

— Ne busuljon, — mondtam, — csak addig teszem, míg el nem veszi, aztán szerényen félreállok.

Gyönyörű erkölcs... Szerenese, hogy az a leány nem a menyasszonyom s hogy nekem kisebb gondom is nagyobb minthogy elvegyem.

A gyófkisasszony Natália is jól van megszerkesztve. A mamája rajta kapta, hogy egy tenoristával, s egy cigányprimással levelez. Amikor a grófnő szigorúan megfedette, a kisasszony hangosan kacagott.

— De mama én utálok ezt a két urat. Olyan gyalázatos parfümöt használnak . . .

Hát akkor miért levelezel velük?

— Divatból. Mert annyira divatba jött a meszállás . . .

A mama beírta ezzel a magyarázattal, de vajon a tenorista és a cigányprimás beírta-e volna vele? Nem tudom . . .

Engem egyszer furesán megtréfált. Roppant szende arccal megszólított, s azt kérdi:

— Titkár ur, igaz, hogy Zola olyan regényeket is írt amelyeket fiatal leányoknak szabad elolvasni.

— Nem tudom, — válaszoltam némi zavarral, — én csak azokat a regényeket olvastam, amelyeket nem szabad fiatal leányoknak olvasni.

— Nem tudna néhány címet felsorolni?

— De igen: Nana, Germinal, Páris gyomra.

— Elég, köszönöm.

— Miért kellett ezek a címek? — kérdeztem.

— Mindjárt meghozatom a kölesönkönyvtárból . . . Haha! De nagy számár maga, kedves titkár ur.

És ha ez így megy nap-nap után, óráról-óra. Számár vagyok itt, számár vagyok ott, számár vagyok mindenütt . . . Jó, jó, tisztelt hölgyeim és uraim, csak legyen én számár . . . Azért tudom én, hogy mit és miért teszek . . . Csak ne lenne nekem szükségem erre az állásra, majd megtudnák hogy ki vagyok, mi vagyok!

(Szünet).

Néha a végsőig elkeseredtem . . . Elérzékenyülés lepi meg a szívemet. Könyvek csillognak a szememben. Hát azért születtem én, hogy központi számára legyen egy grófi családnak? Ah, nem erről, ábrándoztam én ifjúkoromban, kamaszéveimben . . . Nekem is voltak nagytréfó álmaim. Voltam büszke sas és jártam jelegnk között . . . Álmodtam hermelinpalástról, s viseltem uraságotól levett szalonkabátokat . . . Azt hittem, hogy lóháton fogok vezetni büszke daliákat, hogy szerzek hirt, ragyogást . . . s mi lett belőle? A számár cím és jelleg. (Fel s alá jár). Borzasztó, vérfagyasztó elgondolni, hogy nem tudnék megélni, ha nem számáraztatnám magamat össze-vissza. Igen, ebből élek, ebből eszem. Iszom, ruházok, ebből cigarettázom, ebből fizetem a mosónőm számláját, ebből fizetem a mosónőm számláját, ebből küldök egy-egy szerény csokrot imádtottamnak . . . Pedig tessék elhinni, nekem van önézetem. Becsületemre. Csak nem tud érvényesülni.

Azaz mégis . . . érvényesül, de titokban, alatomosan . . . Legboszulom eltipított önézetemet. Bolondá teszem őket, ahol lehet . . . Ez az én boszum . . . Nem nemes de kényelmes . . . Küldhet engem a gróf tiz felé . . . én átmegek a kávéházba tarokkozom . . . Olyan ultimátumokat mondok be, hogy csak úgy ropog. Aztán este lihegve jövök haza, hőrögvé jelentem, hogy senkit sem találtam otthon . . . Ugy hazudom mint egy százszentendős kalendárium a jubileumi számban.

És ez az egyetlen, ami elviselhetővé teszi az életet . . . Azt hiszik, hogy én most itt vagyok? Tévedés, a legvégzelebb tévedés . . . Én most a fiatal gróffal autobilozom . . . Künn a viztorony-nál . . . Az automobil vadul prűszköl, száguld töff, töff . . . Azt hiszem, néhány embert el is gázolunk. Ugy kell nekik, miért nem vigyáznak! Hahaha! (Két tenyérből tölesért formál a szájához, s halkán sugja.) Tudniillik, a fiatal gróf eladta az automobilját, s nekem minden este tanuskodni kell, hogy autobiloztunk . . .

Ilyen az élet, tudniillik a magántitkár élete. Ide süllyeszti le az embert az elbizakodott feudális gög . . . Szégyen, gyalázat! Hát ezért volt a forradalom, ezért folyt a tengervér! . . .

Pszé . . . csak lassan, barátom, csak lassan. Ne ítélj, hogy ne ítéltsél, . . . Igen, igen. Legyünk igazságosak . . . Ha én valamikor meggazdagszom, azzal kezdem, hogy délben selyem hálókötösömbe leülök reggelizni, kezembe veszem az újságot s becsöngetem a magántitkáromat. A titkár megjelenik, én (mutatja) kényelmesen hátradőlök a zsöllében, s engedem a titkár hajlongani. Aztán leteszem az újságot s ráförmedek:

— Hallja maga olyan számár . . .

(Hirtelen fölugrik.) Mi az? Az öreg gróf lépteit hallom . . . (Vállat von.) Jó egyelőre ő fog engem összeszamarazni . . . A beosztástól függ minden az életben . . .

Mi újság?

Farsang.

Január 18-án Az ipartestület bálja a szegény sorsú iparosok fölségélyezésére a Fürdőben.

" 18-án A helyőrség tisztikarának táncestélye a Magyar Királyban.

" 19-én. Az ev. ref. egyház hangversenyyel egybekötött családi estélye a „Magyar Királyban.

" 30-án a A tisztikar simfónia hangversenye táncsal a Fürdőben.

Február 1-én. Színelőadás a Kaszinóban.

" 2-án Az esztergomi kath. legényegylet táncmulatsága a Fürdőben.

" 8-án Az Esztergomi Hajós Egylet estélye a Kaszinóban.

" 16-án A kereskedő ifjak önképző együletének táncsal egybekötött színi előadása a Fürdőben.

" 22-én A tisztikar színi estélye táncsal a Fürdőben.

Március 2-án Cabaret előadás a Kaszinóban.

Dr. Fehér Gyula üdvözlése.

Dr. Fehér Gyula belvárosi plébánost esztergomi mesterkanonokká történt kinevezetése alkalmából ma d. e. 11 és fél órakor testületileg fogja üdvözölni az „Esztergom-vidéki hitelbank“ igazgatósága. Dr. Fehér tudvalevőleg igazgatója a Hitelbanknak.

Jótekonyság.

Az Esztergom Szászvári községbánya részvénytársaság részéről Winklener János bányagazgató a dorogi új-bányatelepi iskolás gyermekek részére a karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából 150 korona összeget utalványozott, melyből ruhameűeket, iskolaszereket s egyéb hasznos dolgokat vásárolt, és ezen tárgyakat Perényi Ferenc az iskola vezetője e hó 6-án osztott ki a növendékek közt. A nemes tett önmagát dicséri.

A város adománya.

A város tanácsa tegnap tartott ülésében 25 korona adományt szavazott meg a Budapesti felállítandó Rákóczi emlékkápolna építési költségeire.

A Kaszinóból.

Az Esztergomi Kaszinó választmánya tegnap előtt este 6 órakor ülést tartott amikor is 9-én tagot vettek fel. Ugyaneznap elhatározta a választmány, hogy a Kaszinó részére egy koncert zongorát fog beszerezni.

II. alkapitány és bejelentő hivatal.

A városi szabályrendelet revíziójára alakult bizottság rendőrségi albizottsága tegnapelőtt tartott ülésében elvben elhatározta, hogy az öszbizottságnak a II. alkapitányi állás betöltését és a bejelentő hivatal szervezését fogja javasolni.

Két gyermek halála.

Bennétek a konyhában.

Rémes katasztrófa híret vesszük Tokodról. A szülői gondatlanság és az a nagyfokú könynyelműség, amelyet különösen a szegénysorban levő falusi földmivesasszonyok akkor követnek el, amidőn munkájuk után járva, gyermekeiket felügyelet nélkül hagyják otthon, — ismét megkövetelte a maga áldozatát. Egyszerre két emberélet pusztult bele egy tokodi asszony

gondatlanságának a következményeibe. F. hó 7-én Kuncz Jánosné szül. Pap Juliánna elment hazulról, hogy az erdőn hulladékfát szedgessen. — Két kis gyermekét a 7 éves Károlyt és a 4 éves Julist magukra hagyta a konyhában és reájuk zárta az ajtót. — Alighogy az anya kitette a lábát a házból az egyik gyerek a Károly gyufákat kezdett gyujtogatni és azzal játékból meggyújtotta a takaréktűzhely előtt felhalmozott szalmaköteget. A szalma gyorsan tüzet fogott és csakhamar fullasztó füst töltötte meg a kis konyhát. A holtra rémült gyermekek persze nem tudtak menekülni a bezárt konyhából s így mindketten tehetetlenül ott fulladtak meg a konyha egyik sarkában. Kunczné d. e. 10 órakor érkezett haza és midőn a konyha küszöbét átlépte, az otthon hagyott két játszi apróság helyett két megüszkösödött hullát talált. Az eset helyszínén nyomban megjelent a csendőrség és minden kétséget kizárólag megállapította, hogy a szerencsétlen apróságok anyjuk gondatlansága folytán váltak a halál martalékává. Az esetet feljelentették a komáromi kir. ügyészségnek.

A kaszinó műkedvelői készülődnek.

A kaszinó műkedvelő társasága február 1-én rendezendő estélyen a „Pillangó kisasszony“ című 1 felvonásos drámát fogja előadni a címszerepben Helez Gizikével; ezenkívül a „Nyolcadik pont“ című egy felvonásos vígjátékot is színre hozzák.

A meglöpött apa.

A fia volt a tolvaj.

Brukner József süttői hivatalnok feljelentést tett az ottani csendőrségnél, hogy a szobájából ellopták 35 korona készpénzel tett erszényét. A csendőrök nyomozni kezdték a tettest, de sokáig eredménytelenül: Végre egy véletlen körülmény ráterelte a csendőrök figyelmét az igazi tolvajra. Észrevették, hogy a károsult Sándor nevű fia a lopás óta többet költ mint ezelőtt. Az egyik csendőr erre vallatásra fogta a fiut, aki hosszas tagadás után bevallotta, hogy ő lopta meg a tulajdon apját. A csendőrök feljelentették a magáról megfélemedezett fiut a komáromi kir. ügyészségnél.

A magán-detektiv úr.

Turcsányi József esztergomi építőmunkást a nyáron a saját szállásadója Tóth Apollónia meglöpte. Elemelte a szobaur összes ruháit és meglépett vele. Turcsányi feljelentette az esetet, de az eljáró hatóság nem tudott a tettes nyomára akadni. Turcsányi erre elhatározta, hogy maga fogja a nyomozást teljesíteni. A meglöpött ember felesapott magán-detektivnek, nyakába vette a várost és megyét és hosszas kutatás után ráakadt a tolvajra Helemba községben. Itt azonnal bejelentette a jó fogást a csendőrségnek, mely is Tóth Apolt letartóztatván, behozta a helybeli járásbiróság fogházába.

Ma vasárnap f. hó 12-én a Zsiga Zsigmond városi gyógyszerháza (Széchenyi-tér) van nyitva.

Befagyott kartell.

Az Esztergomi pékek mint azt már megírtuk — újév napjára fel akarták emelni zsemlye árát. Mi azonnal erélyesen felszólaltunk a közönség zsebe ellen tervezett manőver ellen. Irásainknak -ugylát-szik meg is lett a fogantaja, mert a pék urak még sem emelték fel a zsemlye árakat. Maradt minden a régiiben.

Rossz szomszédság- török átok.

Még a múlt esztendő szeptember havában történt, hogy Gere János és Erős János szentgyörgy-mezei gazdák közös portájuk udvarán mint már annyiszor, ismét össreszólalkoztak. Az össreszólalkozásnak majdnem emberélet lett áldozata. Gere János igazának nagyobb bizonyítására előrántotta hatlevelű revolverét és azzal Erős Jánosra háromszor rálőtt. A golyók szerencsére nem találtak, hanem Erősék konyhaajtájának a falába furódtak. Erős feljelentésére megindult a fenyítő eljárás Gere ellen szándékos emberölés címén. Az ügyből kifolyólag f. hó 9-én tartotta meg a vizsgálóbíró a helyszíni szemlét, midőn is megállapítást nyert, hogy Gere alig 6 lépésnyi távoból lőtt rá szomszédjára s így ha a lövések találnak, úgy Erős János ma nagyon csendes ember lenne.

4 hónap egy tyúkért.

A múlt esztendő november és december havában napirenden voltak Szentgyörgymezőn a kisebb-nagyobb kaliberű tyúktolvajlások. A rendőrség majdnem egy hónapon keresztül nyomozta a tolvajokat míg végre Csernák Béla fogalmazónak sikerült a gazemberek nyomába jutni. Hosszas és igazi rendőri körmönfonsággal lefolytatott nyomozás után megállapította a rendőrség, hogy a tolvajok Szalay Mihály, Szolvik György és Bartal Kincses János nevű ismert jómadarak. A helybeli büntető bíróság kedden ítélték a tényleges csirkefogók ügyében és elrettentő példának Szatmárit 4 havi, Szolvikot 3 havi és Bartalt 2 havi fogházra ítélte. Az elítéltek felebbezték a komáromi törvényszékhez.

Rendőri hírek.

Átlótték az újját. Segyinák Károly tardo lakos aki lövés által bal keze mutatóujját elvesztette f. hó 17-től a helybeli Kolos kórházban ápolatik. — *Elgázolta a vonat.* Berta Mihályné kürti lakost f. hó 9-én Kürtön egy tehervonat elgázolta és a kerek mindkét lábát térde alatt levágták. Most a Kolos kórházban ápolják. — *Ráxuhant a föld.* Halanik Lőrinc köhídigyarmati lakos f. hó 8-án szerencsétlenül járt. A homokbányában dolgozott, midőn a bányapart földje leomlott és ennek folytán lábtörést szenvedett. Beszállították a helybeli Kolos kórházba.

Éles lövések a határban.

A helyben állomásozó katonaság f. hó 14-én a lövölde körül éles töltényű lögyakorlatokat tart; mikor is s legelő területen járnak veszélyes. Lám most is csak úgy lönek a bakák a legelőn, mintha már a barakk megvolna. És nem is kérdezik még Tátus Jánostól sem, hogy szabad-e, vagy nem.

A ker. szocialisták farsangja.

Az esztergomi keresztény szocialista egyesület földműves szakosztálya ma vasárnap a Magyar Mirály szálloda nagytermében táncal egybekötött színelőadást rendez. Színre kerül „az Anyaföld” című 3 felvonásos népszimű. Kezdeté pontban 7 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

Országos jubileumi zárandoklat Lourdesbe.

Ez évben ünnepli meg a katolikus világ a Boldogságos Szűz Máriának a Lourdesi Bernadette előtti megjelenésének 50 éves évfordulóját. Ezen alkalomból Magyarországból márc. hó 16-án országos jellegű zárandoklat indul Nagys. és főtiszt. dr. Giesswein Sándor apát kanonok, Szt. István társulat alelnöke és orsz. képv. úr vezérlete, továbbá főtiszt. Fehér Ferenc plebános, főt. Kompanek József esp. plebános és főt. Pasz-

torek József plebános urak vezetése mellett. Utirány: Bpest, Fiume, Velence, Pádua, Milanó, Marseille, Lourdes és vissza. III. oszt. 205. kor. II. oszt. 395 kor. I. oszt. 500 kor. a melyben 8 napi ellátás költségei is hennfoglaltatnak. Azok a kik visszafelé Román át óhajtanak hazajönni, esékély különbözetet fizetnek reá. Részletes program-mokkal szolgál Plébánia hivatal Ebed (Esztergom m.)

A városi hid-és tizedesmérleg rendje.

A városi hid és tizedes mérlegnél a mérési jegyzék következőképp állapotott meg. 1 kgr.-tól 100 kilogramig 10 fillér, 101 kilogramtól 500 kilogramig 20 fillér, 501 kilogramtól 1000 kgr.-ig 30 fillér, 1001 kilogramtól 1500 kilogramig 40 fillér, 1501 kilogramtól 2000 kilogramig 50 fillér, 2000 kilogramon felül és társzeker 60 fillér, élő állatok 50 kilogramig 10 fillér élő állatok 50 kilogramon felül 20 fillér, szén, fás, földes, kőporos kocsikért 2000 kilogramig 20 fillér, 2000 kilogramon felül 30 fillér. Minden más mérés után az 1—5 tétel alapján a súly szerinti díj fizetendő. Az üres kocsik leérése a mázsálási díjnak lefizetését igazoló mázsabárcsa felmutatása után eszközölhető. Végre a hidmérleg hivatalos órái április 1-től október hó 1-ig reggeli 5 órától este 8 óráig október hó 2-től március hó 31-éig reggel 6 órától este 7 óráig, ünnep és vasárnap délután 1 óráig állapotott meg.

Mint ősszel a legyek.

A jéggel bevont járdákon úgy hullanak az emberek mint ősszel a legyek. A háztulajdonosoknak eszik ágában sincs, hogy a házaik előtt levő járdákat felhíntessék. Viszont az utcák tisztántartásával megbízott „hatóság”-nak sem jut eszébe, hogy a korzót talán mégsem koresolyapályának teremtette az Uristen, hanem azon télen épügy óhajtanak sétálni a pótdáolányok, mint nyáron. Vagy hordassák el a nyaktörőre fagyott havat a korzóról, vagy pedig hintessék fel, mert az már igazán indolentia, hogy városunk egyedüli sétahelyéro lábtörés veszélye nélkül senki sem merészkedhetik. A háztulajdonosokat pedig illő léssen szigorú bírsággal rászoktatni a rendre.

Népmozgalmi statisztika.

Esztergomban az állami anyakönyvezető hivatal adatai szerint 1908. január 5-től 1908. január 12-ig.

Születtek: Hollósy Béla Menyhért rk. vm. árvaszéoi ülnök fia, — Jancsó Etelka ág. h. év. vasuti kalauz leánya, — Tvarosek Jélianna r. k. urad. kádár leánya, — Nyári (fiu) béres halvasz. fia, — Hoffmann Anna rk. üvegesizoló leánya, — Varga Albert rk földm. fia, — Bábszki Rozália rk. földm. leánya.

Házasságot kötöttek: Tamás József rk. mérnök Bpest és Spanraft Berta Jozefa rk. Esztergom, — Pintér István rk. cs. és kir. őrmester és Holesch Anna ág. h. év. szobaleány Esztergom.

Meghaltak: Gegenfurner András rk. 4 éves (agylob), — Kolozsvári Julianna rk. 22 éves (agyhártyalob).

A rendőrség a gyermekek ellen és kontra.

„Tudvesz Lendőltapitány bácsi! Tudja micináját velünk delmettel máma a halados lendőll bácsik. Amitől észlegették, hod mi delmekek ész a nadok ész a kis dunán kolezolázunk, két lendőll bácsi lekellgete az egész tis dunától mind a delmetet ész a mamántát is ész olan dolombát voltat ész azt monták, hod pofon is vádnak mintet med a mamántát is ha melink kolezolázn. És hod ne is lehessen többet, valami hálom üccesepő bácsival fellvádata dőlönöcsle mind a jedet. Pedid olan vasztad a jed és mink máll ud váltak a szombat delutánt hod ed tiesit tolesolázhassunt. Tugya tapitán bácsi mink edész nap az istolában állint a lesz levdőben osztán mint nem mehetűnt a tolna telibe ahova a nadot mennet. Leden szíves büntesse med a dolomba lendőll bácsitát melt mint illen dolombaságotat med nem is hallottunk med osztán

a utcaszeplő bácsit intább a tolzón vádnát fel a jedet melt ott mind a nakát is titőli az embel és mástól endedje med hod, mint is tolesojázhassunk. Csak téjdezze med a mada kis fiacstáját ő is szejet tolesojázn. tezet esőtolja Laesita III. oszt. tan.”

Járványok a megyében.

Esztergom vármegye területén 1907 évi dec. hó II-ik felében a következő hevenyfertőző betegségek fordultak elő: Hökhurut: Esztergom város. Kanyaró: Esztergom város, Nána, Bény és Bucs. Vérhas: Esztergom város. Torokgyik: Bucs. Vörheny: Esztergom város, Piszke, Párkány, Nána, Bény, Kéménd, Nagyölvéd és Farnad. Hasiagy-máz: Esztergom város, Pilismarót, Párkány, Bátorkeszi, Köbölkut, Gyiva és Nagyölvéd. Roncsoló toroklob; Bucs és Farnad. Bárányhimlő: Esztergom város, Muzsla.

* A „Divat Szalon”-t Magyarország egyetlen komoly és hasznos irányú női lapját ajánljuk olvasóink figyelmébe. A mai súlyos gazdasági viszonyok között, mikor feltétlenül megköveteljük a család minden asszonyától, hogy a dolgozó férfi mellé állva, a maga házikörében szorgalmával, ügyességével megtakarítsa a nehezen szerzett filléreket, teljes megnyugvással vihetjük be otthonunkba a Divat Szalont. melynek minden törekvése odairányul, hogy a leg-hasznosabb formák között fejezze be a leánynevelést és álljon támaszul a feleségek és anyák mellett. Tanít szabni-varrni s ez által hatalmas fegyvert ad a nő kezébe a divat ellen, melyet mellőzni, megtagadni ugy sem lehet, hanem vele kiegyezni aszsonyi kötelesség. Kedvet ébreszt, eszközöket nyújt arra, hogy fiatal anyák a gyermekeikkel foglalkozzanak: készítsék a ruháskáikat, játékszerüket kézbe adhassák az olvasnivalóikat és rendezhessék a játékaikat. Ugyanígy foglalkozik a háztartás vezetésének kérdéseivel, az otthon csinosisásával s főképen azokkal az otthon végezhető házas munkákkal, melyeknek eredménye tekintélyes megtakarítás. Szórakoztatás czéljából pedig egy a divatlap fogalmát tekintélyesen felülmúló szépirodalmi részt is ad, melynek válogatott közleményeit kiváló írók szolgáltatják. Szerkesztői postáját pedig, e női lapnál oly fontos, szinte életkérdéssé benső összeköttetés, gondviselés-szerű vezetéssé fejlett rovatot, maga a szerkesztő: Szabóné Nogáll Janka intézi el, a kihez igazi gyenmeki szeretettel járulnak hosszú évek óta bajban, gondban, tanácsalanságban szenvedő hivei, hogy azokat folyton vigasztalja, bátorítsa, felvilágosítsa, s aszsonyi kötelességeiben megerősítse. — Nemes, értékes háziabarát a Divat Szalon, melynek kiállítása is pazar pompával bizonyítja be, hogy az előkelő magyar úri hölgyek kezébe való. Előfizetési ára egész évre 12 Kor., mellékletekkel, szabásivekkel, zeneművekkel, színes nyomasu képekkel egyben. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a Divat Szalon kiadóhivatala Budapest, IV. Eskü-ut 5. szám.

Kétfázisú és hatásos haszajró-szer. Megbízható, kipróbált és enyhe.

Közérzésünk a legtöbb esetben azért rossz, mert emésztő-szerveink, u. m. a gyomor, máj- és bél-rendszer működését nem végezzük rendesen. Hogyan e szervi bántalmakat fájdalom nélkül és biztosan elkerülhessük, használjuk a kipróbált és orvosok által előszere-ttel ajánlott világhírű

„CALIFIG” háziszert, melyet a „California Fig Syrup Co.” a leg-tökéletesebb módon készít s a mely világ-hírré tett szert.

Kapható minden gyógyszerertárban. Egy nagy üveg ára 3 K., kis üveg 2 K. Főraktár: Török József gyógyszerertára, Budapest, VI., Király-utca 12. szám.

x Ami hasznosabb, gyógyszerék izü, könnye olajnak, me nek. Kapha

x Né mindennem aranszegél tonon készi árok jutány eszközlött a nyomda várhatók.

x Cs kell, ha e lódunk, ha 60 filléret háziszert talmak so vigyázzon, rabján raj

AZ „E

(Születés Szavalt: január h

Zsolozsm Es buzzg Az ifju Ragyog Ajkán Az egy A szén S ez ös

x Ami jó izlik, az a szervezetnek rendszeres hasznosabb, mint a visszatetsző dolgok, különösen gyógyszerek. A „Scott-féle Emulsió” feltétlenül jó ízű, könnyen emészthető összeállítása a csukamáj-olajnak, melyet gyermekek is előszeretettel vesznek. Kapható a gyógyszerárakban.

x Névjegyek a legmodernebb kiállításban mindennemű carton mintákban, úgy mint sima, aranszegélyű, merített és a legújabb hártya cartonon készülnek a „Hunnia” könyvnyomdában. Az árak jutányosak. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Helybeli sürgős rendelések, tekintve a nyomda amerikai felszerelését, mindjárt meg is várhatók.

x Csalódni emberi dolog, de nem okvetlenül kell, ha e névre „Réthy” figyelünk, úgy nem csalódnunk, hanem eredeti pemetéfi cukorkát lapunk 60 fillérért még pedig egy kedvelt régi magyar háziszert mely köhögés rekedtség és hurutos bántalmak sok ezer esetében oly kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a „Réthy” név.

Hét századon tör át e képnek fénye
Meg nem fakult, el nem halványodott,
Belé regyog a magyarok szívébe
S kigyújtja ott a szentelt lángokat
A hódolat tömjéne illatozva száll,
A magyar nemzet küldi azt felé
És koronát fon a gondok tövissítől
Megsebzett édes homloka köré.

Magyar királynak szépséges leánya
Kinek szívében Árpád vére folyt.
Neved, — képednek fényes glóriája
E nemzet ősi erekléje volt!
Szent életed magasztos szenvedéseid,
A küzködők fohásza hirdeted,
Mert Krisztus szent irgalma élt te benned itt,
A mely örök és minden nemzeté.

Széttörted fejedelmi koronádat,
Hogy többet ossz szegényeid között;
Urnője voltál szép Thüringianak,
Aki kemény darócba öltözött;
A pompa, fény, az ősi kincs, a drágakő
Hiú csilláma rajtad nem fogott.
Csak egy sugárt kerestél, mely az égből jó
S azokra hull, akik irgalmasok.

Áradjon lelked újra a világra
Ismét sok a szegény, a szenvedő
Szünjön meg a hiúság nagy vására,
Legyen példádra: csak angyal a nő!
Az ő tökélye népeket ment és emel,
Hisz a közelgő munkás harcokon,
A te erényeid fognak csak győzni majd:
A szeretet, — a jóság, — irgalom!

dr. Földváry István.

AZ „ESZTERGOMI LAPOK” tárcája.

Árpád-házi szent Erzsébet.

(Születése 700-ik évfordulója ünnepére 1907. nov. 19.)
Szavaltta: VIMMER MARIANNA Esztergomban 1908. január hó 11-én a szt. Erzsébet nőegylet jubiláris disziünnepélyén.

Zsolozsma csendül a magyar hazában
Es buzgó áhitat kibontja szárnyait...
Az ifju szent Erzsébet glóriában
Ragyogva — a hívők lelkében feltünik
Ajkán szelid mosoly, — szemében égi fény:
Az egyszerűség, jóság anyyala.
A szenvedőknek hála-könyve ég kezén
S ez összes éke, — disze egymaga.

Meglepi a szülőket

a SCOTT-féle Emulsió hatása minden alkalommal, ha azt angolokiban szenvedő gyermeküknek adják. A

SCOTT-féle Emulsió

feltűnő gyorsan izmosítja a gyermeket, erősíti a csontokat és elősegíti fejlődését. Ez a rend-

kivüli hatás valóban csak ilyen kiváló szerrel érhető el. A SCOTT csakis elsőrendű alkatrészeket tartalmaz s az eredeti SCOTT féle eljárás okozza, hogy hatásában felülmulhatatlan és nemcsak fiatal és öreg ember hanem még a halál küszöbén hitt gyermek is könnyen emésztí.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halast — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

x A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hátfájás, csípőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórál, minő: a kolera és hanyóhasfolyás, az altestnek Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő háziszert jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszerárakban kapható; de bevásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle Horgony-Linimentet (Horgony-Pain-Expeller) kérni, valamint a „Horgony” védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

GERENDAY JÓZSEF.

LEOPOLD GYULA		200 napra bizalmas közzététel!
Saját érdekében hírességek kizárólag		hirdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41.
<p>GARVENS-SZIVATTYUK rendkívül olcsók, csak elsőrendű minőség. Kérjen határozottan: Garvens-szivattyut Garvens-művek, WIEN XX/2. Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.</p>	<p>TYUKSZEMHALÁL ára 70 fillér. A legjobb és legerősebb sóborszesz az ERŐ SÓBORSZESZ ára 2 K, 1 K és 30 fillér. Postán szállítja utánvét mellett a „KOSMOS” vegyszert és kozmetikai laboratórium. GYÖR, BAROSS-UT.</p>	<p>Csemege-konzervek BARTA-féle erdei gyümölcsbefőttök, izek, aszörpök, gomba-, hus- és főzelék-konzervek, nemes borovicskák, — legkiválóbb minőségben szállít — Felkai Konzervgyár, Barta József Felka (Szepesmegye). — Kérjen árjegyzéket!</p>
<p>PLATSCHKEK VILMOS elismert legolcsóbb, legszolidabb FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).</p>	<p>DIGESTOL GLÜCK a legfokozottabb emésztőpor Bebozza 2 kor. Postai számküldés „FEHER GALAMB” gyógyszerár BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRUT 93 Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.</p>	<p>Meglepő haladás! FICHTENIN a legkiválóbb, szabadalmilag védett szer, mely mindenfajta fűrgot a lelkében építi, mint mindennemű horonyt, vérdé levételezt és egyéb kárt- és volománban kártékony állat-kákat és azot pótlás azonnal megemlí. Legmegbízhatóbb védőeser anyag és darabos ellen. Hasonlaltat utasítás emelgeti való eljárás mellett biztosítjuk a felhívott eredményt. Vezetékvizsgáló Magyarországi részére: DIAMANT és VADAS Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51.</p>
<p>RIVOLI fényképezési és festészeti műtermében BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-ÚT 30. készülnek csak elsőrendű művészies kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolások selegemre, bársenyra, fára, életáncsokra stb. Bross, függelék, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sarkokvekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?</p>	<p>Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA 8 nap alatt biztosan hat. Téglője K 1:30 Dr. KOVÁCS gyógyszerár Budapest, Gyár-utca 17. „Tolltett-títek” ingyen.</p>	<p>Ha fáj a feje használjon azonnal Beretvás - MIGRAIN - pasztillát, mely 5 perc alatt minden fejfájást megszüntet. 1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható. Fővárosi BERETVÁS TAMÁS gyógyszerár részletei KISPEST, Rákóczi-utca 2. Ingyen postai szállítást 8 doboz rendelésnél.</p>
<p>BOGDÁNY szerencséseje páratlan! Vásároljunk osztály-sorsjegyet csakis BOGDÁNY S. fővárosi sorsjegyjroda r.-l.-nál BUDAPEST, KÁROLY-KÖRUT 20.</p>	<p>Melyik vendéglőben étkezik Budapesten? Schuller Kaszinó-éttermében VI., ANDRÁSSY-UT 39. sz. Elsőrendű konyha! Naponta zene-estély!</p>	<p>PÁRIS SZÁJLODA Szálloda: Simon Pál Budapest, VI., Váci-körút 28. sz. 100 szoba 2-30 K-tól feljebb, kiszolgálás- mal és villanyvilágítással együtt Fürdők, Kisegény kávéház, étterem: Vilamos vasúti megállóhely az ócska pályaudvarok és halók felé.</p>
<p>Dr. KOVÁCS J. hemoptiai rendelő-intézete Idült betegségekben szenvedők számára Budapest, Váci-körút 18. sz.</p>	<p>KATZER szőrmeáru elsőrangú és az egész világon el vannak terjedve. Első és legnagyobb molykár ellen védő részv.-társ.</p>	

Eladó ház.

A Kossuth Lajos utca leg-szebb és legértékesebb helyén levő **Deszáth-féle ház** szabad kézből eladó.

A lakás áll 8 szobából, megfelelő mellékhelyiség, istálló, szép kert, kitűnő ivóvíz. Venni szándékozik Meszéna Kálmán ügyvéd úrnál bővebb felvilágosítás nyerhetnek.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényénél, osztnál és meghűléseknél, bedörzsölésével sötétkeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasaralások óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K.1.40 és K.2.- és úgyszólván minden gyógyszerertában kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. D. Richter gyógyszerüzem az „Arany oroszlánhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

A REKLÁM

Állandó, és-zerü és ügyes reklámozás minden gyári-, és kereskedelmi-, ipari-vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója, az életető eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál
tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő

BUDAPEST, VII., Erzsébet körút 41.

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, páratlan pontossággal és olcsón eszközölnék hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, vidéki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések
és tervezetek ingyen!

Maggi Gyula és Társa

Iroda: Wien, IV/1. Gyár: Bregenz.

Fillér 4 Fillér

a nagymosáshoz!

ha ruha kékítéshez szabadalmazott

URANOS

PASZTILLÁT használ!

Patyolat fehér lesz a fehérenemű!
Foltot vagy csikot nem csinál!
Ártalmatlan mert savmentes!
Gyorsan, teljesen oldódik a vízben.

URANOS-pasztila csak 4 fillér
és egy mosáshoz elég!

Minden drogériában és jobb fűszerüzletben kapható:

Mintadobozt = 10 drb. pasztila = 40 fillér
beküldése ellenében (bélyegeken is) küldenek:

HOCHSINGER TESTVÉREK

vegyészeti gyár, Budapest VI.

Esztergom: VILLI JÓZSEF.

Fáy Antal és Oblatt Oszkár

BUDAPEST, IV. ker. Semmelweis-utca 4. sz. a sarkon.

TELJES LAKBERENDEZÉSEK ÓRIÁSI VÁLASZTÉK MINDEN-
A LEGEGYSZERŰBBTŐL NEMŰ BŰTOROKBAN.
A LEGFINOMABBIG. OOOOOOOOOOOOOO

Jutányos árak!
2 évi jótállás!

Asztalos műhely.

Kárptos műhely.

ÓH JAJ!

Köhögés, rekedtség
és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

ÉLJEN!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. — Doboz 1 és 2 korona. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ gyógyszer-tár

BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható Esztergomban: Kerschbaumayer Károly, R. Schmidt Arthurné, Zsiga Zsigmond gyógyszer-tárakban, és Dobos Gyula drogériájában.

Imakönyvek

egyszerű és díszes kivitelben, regények, ifjusági olvasmányok, képeskönyvek nagy választékban kaphatók a „HUNNIA“ könyvnyomdában Esztergom, Széchenyi-tér 327. szám.

Esztergomi Lapok nyomdája „Hunnia“ könyvnyomda Esztergom.